

Förklarande begreppslista

Transiterande:

Flyktingar på genomresa i Sverige till annat land kallas transiterande. Det råder ett delvis oklart ansvarsförhållande kring gruppen som transiterar. Socialtjänsten har yttersta ansvaret för att människor som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver (Socialtjänstlag (2001:453) 2 kap, §1) men det finns oklarheter kring gränsdragningar och hur långt ansvaret sträcker sig. I många kommuner där transiterande befinner sig har stöd och tillfälligt boende erbjudits genom samarbeten mellan frivilligorganisationer och kommunen. Den legala statusen för de som transiterar är en polisiär fråga (jfr information på Polisens hemsida).

Asylsökande:

Person som ansökt om asyl (asyl betyder skydd) i Sverige. Migrationsverket ansvarar för mottagande av asylsökande och att sörja för boende för de som har behov av detta. Asylsökande kan även välja att ordna boende på egen hand hos släkt och vänner under asyltiden.

Boende för asylsökande:

EBO: eget boende som ordnas av den asylsökande själv hos t ex släkt eller vänner

ABE (ibland används gamla termen **ABO**): anläggningsboende externt för asylsökande. Oftast lägenheter som Migrationsverket hyr.

ABT: anläggningsboende tillfälligt. Upphandlas av Migrationsverket.

Det finns flera kategorier av boende med/utan självhushåll, korridorsboende osv

Ankomstboende (kallas ibland även **transitboende**, ej att förväxla med boende för gruppen transiterande som nämns ovan): tillfälligt boende för personer som sökt asyl och väntar på plats i t ex ABE eller ABT. I vissa fall just nu även tillfälligt boende för personer som väntar på att få sin asylansökan registrerad.

Akutboende/nödboende (flera benämningar används): Migrationsverket gav i september månad Länsstyrelserna ett uppdrag att inventera akutboende i kommunerna som kan användas för asylsökande eller personer som väntar på att asylansökan ska registreras.

Ensamkommande barn:

Definition: "barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare" (§3 i lag (194:137) om mottagande av asylsökande m.fl.).

Kommunerna ansvarar för mottagande av ensamkommande barn. Den kommun där barn ger sig tillkänna kallas **ankomstkommun** (vissa kommuner använder begreppet **transitkommun**). Så snart som möjligt efter att barnet sökt asyl hos Migrationsverket anvisas barnet till en **anvisningskommun** som tar över ansvaret för barnet från ankamstkommunen.

Sedan 1 januari 2014 kan Migrationsverket anvisa ensamkommande barn till alla kommuner i Sverige. Varje år fastställs ett fördelningstal för varje kommun som anger hur många asylplatser kommunen ska tillhandahålla för ensamkommande barn. Migrationsverket anvisar ensamkommande barn kommunerna enligt fyra turordningsprinciper: i första hand anvisas barnen till kommun där barnet har anknytning, i andra hand till ledig plats hos de kommuner som tecknat överenskommelse om mottagande av ensamkommande barn, i tredje hand till kommuner som inte uppfyllt sitt fördelningstal och i fjärde hand till alla kommuner i Sverige enligt särskild turordning. Turordningsprinciperna innebär att kommunerna kan komma att få fler barn anvisade än vad som är överenskommet. I Västerbotten har samtliga kommuner tecknat en överenskommelse med Migrationsverket (Länsstyrelsen förhandlar om platser på uppdrag av Migrationsverket) om mottagande av ensamkommande barn.

Nyanländ:

Med begreppet nyanländ avses vanligen en person med flyktningbakgrund som har uppehållstillstånd (vanligen räknas man som nyanländ i 24 mån). De nyanlända består av flera undergrupper:

- Kvotflyktingar*
- Tidigare asylsökande som fått uppehållstillstånd
- Tidigare ensamkommande barn som fått uppehållstillstånd
- Anhöriga till ovanstående grupper

Länsstyrelsen tecknar överenskommelser med kommunerna om årliga platser för mottagande av **anvisade** nyanlända. Med anvisade nyanlända menas nyanlända som inte bosätter sig på egen hand utan behöver hjälp från Migrationsverket eller Arbetsförmedlingen att hitta en kommunplats/ anvisningsbar plats i kommunerna. Migrationsverket ansvarar för bosättning av kvotflyktingar, personer som har fyllt 65 år samt personer som har en prestationsförmåga som understiger 25 % och därmed inte har rätt till en etableringsplan. Arbetsförmedlingen bosätter, - vid behov, - hushåll där någon i familjen har rätt till etableringsplan (framförallt personer i åldern 20-64 år). Anhöriga och ensamkommande barn räknas inte till anvisade nyanlända. I Västerbotten har samtliga kommuner tecknat en överenskommelse med Länsstyrelsen om mottagande av nyanlända.

*kvotflykting: person som fått uppehållstillstånd i Sverige inom ramen för Sveriges program för vidarebosättning av kvotflyktingar som sker i samarbete med UNHCR. För närvarande tas 1900 personer årligen emot som kvotflyktingar i Sverige. Kvotflyktingar är s.k. direktinresta och uppehållstillståndet klart vid inresa till Sverige.

Några länkar med information på olika språk till flyktingar/nya i landet

Länsstyrelserna - Informationsverige.se

Portal för den som är ny i Sverige med information på 10 språk. På sajten finns information som är användbar för både nyanlända, asylsökande men också särskilda sidor för ungdomar och ensamkommande barn.

<http://www.informationsverige.se/Svenska/Sidor/Start.aspx>

Migrationsverket – information som rör asylsökande och ensamkommande barn

Information om asylprocessen, boende för asylsökande m.m. på 23 språk.

<http://www.migrationsverket.se/Privatpersoner.html>

Polisen – regler för vistelse i Sverige

Informationsblad till transiterande/asylsökande på 4 språk.

<https://polisen.se/Aktuellt/Nyheter/2015/Sep/Regler-for-vistelse-i-Sverige/> **FARR –**

Flyktinggruppernas Riksråd

Råd och information på 6 språk till asylsökande (finns även flygblad med kort information)

<http://www.farr.se/sv/att-soeka-asyl/rad-till-asylsoekande>